

Nr 188

Av herr **Svenning m. fl.**, om lagstiftning angående luftförening-
ningar.

(Lika lydande med motion nr 162 i Första kammaren)

Frågan om bekämpandet av luftföreningarna har under de senaste åren aktualiserats och medfört lagstiftning i ett flertal länder, såsom Storbritanien, Förenta staterna, Västtyskland, Tjeckoslovakiet, Japan och Norge. Diskussion om lagstiftning pågår därjämte i andra länder. Det bör dock framhållas, att denna lagstiftning avser föreningarnas olägenheter för omgivningen, medan frågan om luftföreningar i arbetslokaler gjorts till föremål för särskild arbetarskyddslagstiftning.

Luftföreningarna företer stora likheter med vattenföreningarna. I båda fallen kan en viss hälsovådlighet påvisas, högggradig dock endast under särskilt ogynnsamma omständigheter, medan de väsentliga argumenten för lagstiftning har varit föreningarnas ekonomiska skadegörelse och den vantrevnad som de medför. Förekomst av stora kvantiteter sot i röken från skorstenar medför nedsmutsning av byggnader, såväl in- som utvändigt, av tvättkläder samt andra textilier, inte minst i varuhus. Enligt en uppgift från år 1949 skulle 20 större amerikanska varuhus av den anledningen ha gjort årliga förluster av storleksordningen 20 000—50 000 dollars. Röken från industriella anläggningar, där kemikalier kommer till användning, medför i åtskilliga fall skador å egendom. Dit hör korrosion av metaller, sönderfall av bildäck och andra föremål av gummi, bl. a. elektrisk isoleringsmateriel, upplösning av färger på eller missfärgning av målade ytor på byggnader, broar och fordon (ofta genom svavelväte) samt skador på textilier, speciellt av nylon, genom ångor av svavelsyra eller svavelsyrighet. Rörande skador genom sotflagor är det av särskilt intresse, att man enligt ett meddelande vid den internationella konferensen om luftföreningar i London 1959 kunnat i Tjeckoslovakiet konstatera skador på granar och det även i sotkvantiteter, som är föga besvärande för människan.

Enligt nu gällande svensk lagstiftning (62 § hälsovårdsstadgan) har hälsovårdsnämnderna endast i de fall möjlighet att ingripa mot luftföreningar, då de medför vad som betecknas som sanitär olägenhet. Den högst tänjbara innebörden av detta begrepp har medfört, att hälsovårdsnämnderna endast kunnat ingripa i särskilt svåra fall av luftföreningar.

Tidpunkten synes alltså nu vara mogen för att även i vårt land överväga införandet av lagstiftning för begränsning av luftföreningarna. Till grund för en sådan lagstiftning och till ledning vid utredningen kan läggas redan

befintlig lagstiftning i utlandet och de erfarenheter som denna lagstiftning medfört. Lagstiftningen bör om möjligt i likhet med de engelska och amerikanska fastställa gränser för högsta tillåtliga koncentrationer av olika gaser samt av halten av fasta beståndsdelar i vissa slag av rök. Därjämte är det av vikt, att utredningen föreslår, eventuellt i en tilläggsförfattning, lämpliga standardinstrument för mätning av olika slag av luftföroreningar samt ger anvisningar i fråga om sättet för mätningarnas utförande vid växlande vindriktningar och andra väderleksförhållanden.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t
anhålla om utredning för införande i vårt land av lagstiftning mot luftföroreningar.

Stockholm den 24 januari 1961

Eric Svenning

Erik Adamsson

Joh. Blidfors

Etty Eriksson

Einar Henningsson

Hugo Bengtsson